

AI in onderwijs – Nieuws & trends | Mei 2025

Wat scholen deze maand moeten weten

Van beleid naar borging

In mei 2025 verschuift AI in het onderwijs van losse experimenten naar beleidsmatige verankering en professionele borging. De Kennisnet-toolkit *Schoolafspraken generatieve AI* helpt scholen om afspraken concreet te maken, terwijl de OESO het curriculumdebat verdiept met nieuwe AI-competenties voor leraren en leerlingen.

De maand markeert de overgang van *AI uitproberen* naar *AI beheren en verantwoorden*.

Overzicht mei 2025 in één oogopslag

Domein	Belangrijkste ontwikkeling	Betekenis voor scholen
Praktijk & Implementatie	Publicatie <i>Kennisnet-toolkit Schoolafspraken generatieve AI</i>	Scholen leggen interne AI-afspraken vast
Professionalisering	VOION-verkenning over AI en werkdruk	AI-geletterdheid structureel opnemen in scholing
Technologie & Privacy	Eerste resultaten open-source AI-pilots	Toenemende voorkeur voor privacyvriendelijke modellen
Onderzoek & Curriculum	OESO-paper over onderwijscompetenties in het AI-tijdperk	Curriculumherziening en burgerschapsvorming in voorbereiding

Nederland

Kennisnet-toolkit: Schoolafspraken generatieve AI

Eind mei publiceerde Kennisnet een [praktische toolkit voor PO en VO](#) om **interne afspraken** te maken over het gebruik van AI. De set bevat gesprekskaarten, voorbeeldafspraken en formats voor thema's als toetsing, bronvermelding, privacy en communicatie met ouders.

De VO-raad en PO-raad adviseren scholen om deze materialen als startpunt te gebruiken bij het opstellen van AI-beleid.

Voor docenten: gebruik de werkbladen in team- of sectieoverleggen; leg per opdracht vast of AI is toegestaan en hoe reflectie wordt beoordeeld.

Voor management: veranker afspraken in beleidsdocumenten, professionaliseringsbeleid en oudercommunicatie.

Professionalisering & arbeidsimpact: VOION-verkenning

De VOION-verkenning [Implicaties van AI voor werkenden in het VO](#) laat zien dat AI de onderwijsorganisatie structureel verandert. Schoolleiders signaleren veranderende taken, behoefte aan scholing en een noodzaak tot heldere rolverdeling tussen mens en systeem.

Voor docenten: ontwikkel AI-geletterdheid op drie niveaus – *begrijpen* (hoe AI werkt), *toepassen* (didactisch gebruik) en *beoordelen* (kritisch valideren).

Voor management: neem deze leerdoelen op in het professionaliseringsplan 2025–2026 en koppel ze aan tijdsbesteding en HR-beleid.

Open-source en sector-specifieke AI: pilots in afronding

Binnen gezamenlijke praktijkproeven van MBO Raad, VO-raad en SURF worden open-source taalmodellen getest die binnen Europese dataruimtes draaien.

Voorlopige resultaten wijzen op **lagere privacyrisico's** en **meer datasoevereiniteit** dan bij commerciële varianten.

Voor docenten: verwacht meer veilige, onderwijsgerichte AI-tools die zijn getraind op Nederlandstalige data.

Voor management: gebruik de resultaten als referentie bij aanbestedingen; privacy, transparantie en aanpasbaarheid worden bepalende criteria.

Trend: groeiende voorkeur voor private en sectorgebonden LLM's.

AI-Act: van kader naar uitvoering

De [EU AI-Act](#) is sinds 1 augustus 2024 van kracht. De eerste bepalingen – waaronder het verbod op risicovolle AI-systemen en de *AI-geletterdheidsplicht* – gelden sinds **2 februari 2025**.

In mei begonnen veel scholen met de inventarisatie van gebruikte AI-tools en het plannen van scholingstrajecten.

Voor docenten: wees transparant over het gebruik van AI; vermijd emotieherkenning en onduidelijke beslislogica.

Voor management: onderhoud een AI-register, wijs verantwoordelijken aan en verbind naleving aan kwaliteitszorg.

Buitenland als spiegel

OESO: Curriculum herzien voor het AI-tijdperk

De OESO publiceerde op **23 mei 2025** het paper [What should teachers teach and students learn in a future of powerful AI?](#) De organisatie stelt dat curricula wereldwijd moeten verschuiven naar *metacognitieve vaardigheden, modelbegrip* en *AI-ethiek*. Voor Nederland versterkt dit het pleidooi om AI-geletterdheid te verankeren binnen burgerschapsonderwijs.

Trend: van AI leren gebruiken naar begrijpen wat menselijk leren onderscheidt.

Europese Scholen: juridisch én pedagogisch kader

Begin 2025 publiceerden de Europese Scholen een [tweedelig kader voor AI in onderwijs](#) — juridisch (AVG, AI-Act) én pedagogisch (auteurschap, bias, toetsing). Het model wordt internationaal gezien als *best practice* voor de combinatie van compliance en didactiek.

Trend: rechtmatigheid en menselijkheid ontwikkelen zich als twee zijden van dezelfde medaille.

UNESCO: van principes naar toetsbare praktijk

UNESCO bereidt een *Ethical Use Case Compendium* voor, waarin concrete voorbeelden van verantwoord AI-gebruik in onderwijs wereldwijd worden verzameld. Doel is om de algemene ethische principes te vertalen naar uitvoerbare toetsingsformats.

Trend: van abstracte ethiek naar praktische richtlijnen die scholen direct kunnen toepassen.

Mei 2025 in cijfers

Getal	Onderwerp	Betekenis / Context	Bron (2025)
85 %	Koreaanse tieners gebruiken AI	Van huiswerk tot studiebegeleiding; scholieren zien zichzelf als de 'ChatGPT-generatie'.	WeMakeNews Korea
84 %	Amerikaanse middelbare scholieren gebruiken AI voor schoolwerk	AI is breed geïntegreerd in dagelijkse leeractiviteiten, vooral voor schrijven, samenvatten en feedback.	College Board – Newsroom
70 %	Nederlanders positief over AI in onderwijs	Breed maatschappelijk draagvlak, mits veiligheid, autonomie en deskundigheid gewaarborgd zijn.	AI Barometer 2025 – Onderwijscommunity
25 %	Nederlanders vinden dat scholen te terughoudend zijn	Er is ruimte voor leiderschap en visie: scholen kunnen proactief inspelen op maatschappelijk draagvlak.	AI Barometer 2025 – Onderwijscommunity

Actiepunten voor scholen

Focus / Thema	Voor schoolmanagement	Voor docenten / teams	Tijdshorizon
Beleid & Governance	Werk bij het AI-beleidsdocument met <i>schoolafspraken</i> en een conceptprotocol voor <i>menselijke tussenkomst</i> . Inventariseer alle gebruikte AI-tools.	Leg vast per opdracht of en hoe AI mag worden gebruikt, inclusief reflectievereisten.	0–3 maanden
Professionalisering	Plan training; koppel AI-geletterdheid aan HR-beleid.	Volg micro-leerroutes rond promptstrategie, kwaliteitscontrole en privacy.	Huidig schooljaar
Ethisch Gebruik	Ontwikkel een licht <i>AI-auditprotocol</i> voor nieuwe tools (transparantie, bias, dataveiligheid).	Bespreek ethische dilemma's met leerlingen (assistentie versus plagiaat).	Doorlopend
Technologie & Privacy	Voer DPIA's uit en kies privacyvriendelijke alternatieven (open-source, Europees gehost).	Gebruik uitsluitend goedgekeurde AI-tools; meld afwijkingen tijdig.	3–6 maanden
Onderzoek & Reflectie	Start een werkgroep om impact van AI op leeropbrengst en werkdruk te monitoren.	Deel ervaringen en werkende voorbeelden binnen de sectie.	Doorlopend

Slotreflectie

Mei 2025 laat zien dat AI een **vast onderdeel van onderwijsbeleid** wordt. Scholen leggen afspraken vast, leraren versterken hun vakmanschap en toezichthouders scherpen de randvoorwaarden aan.

De volgende stap is **integratie**: beleid, didactiek en ethiek verbinden in één lijn — zodat AI het onderwijs niet overheerst, maar **versterkt waar het menselijk blijft**.

Van trend naar praktijk

Wil je deze inzichten vertalen naar jouw schoolcontext? **Symbio6** helpt scholen AI doordacht en mensgericht in te zetten — met **coaching-on-the-job**, **teamtraining** en **praktische trajecten** rond AI-geletterdheid, beleid en didactiek. Meer informatie: symbio6.nl/onze-diensten

Verder lezen

← April 2025 – [AI van hype naar huiswerk](#)

→ Juni 2025 – [Van verankeren naar verbeteren](#)

 Alle maandrapporten: symbio6.nl/trends